

DUGA-MISLJENJA SUDIONIKA

miercuri, 22 mai 2019

Puno je li nosti bilo prisutno na me unarodnoj dje oj izložbi s temom Duga, održanoj u Karaševu 12. travnja 2019.

Hrvatska granica je razgovarala s nekoliko od tih pozvanika, me u kojima su inicijatori ovog projekta, likovni umjetnici Ante Kara i Ankica Kara i , Nj. Eks, Davor Vidiš, hrvatski veleposlanik u Rumunjskoj, Tanja Cirba, na elnik opine Lovas u Hrvatskoj i zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika Ivan Tepeš;

Ankica Kara i (likovni umjetnik)

Bili smo prijatno iznenađeni; to je stru ni žiri u Njema koj prepoznao i ocjenio kvalitetne radove talentirane djece. Mi radove izložimo kako da ih žiri procjeni, ali žiri ne vidi ni ime ni zemlju djece sudionika. To zna i da nagrade koje su dobila vaša djeca bile su bez ikakvog, mi kažemo, „B vitamina“. To su prava djela vaše talentirane djece i ona su odabrana od 1250 radova. Stru ni žiri je te radove gledao nekoliko sati u Gradskoj galeriji u Iselhornu, i odabrao je, bez da se mi dogovorimo da nagrade dobiju ovi ili oni. Uvijek je taj odabir iskren i uvijek taj žiri odabire talentiranu djecu.

Ante Kara i (likovni umjetnik)

Ovaj natječaj ide organizirano već 19 godina i do sada je u estvovalo 21 zemalja. Namjenjen je djeci hrvatskih iseljenika, i onima koji su kao što ste vi tu domicilni, i raseljenoj djeci, i djeci u Hrvatskoj. Na godinu će biti jubilarnih 20 godina, a tema će biti „rije “. Po etničkom cilju nam je bio uključivanje 20 zemalja, ali se sada cilj povećao na 25 zemalja. Moramo napraviti reklamu da nam trebaju jošetiri zemlje koje nisu u estvovale. Mislimo na Crnu goru, Kosovo, Slovačku i joškoju Južnoameričku zemlju. Ovo sve što radimo, radimo bez ikakvog financiranja.

Naš osnovni cilj je da ne iznevjerimo nikoga. Ne daj Bože da iznevjerite neko dijete, da slušajte nekom gremecuškom ga niste istakli! To je opasno!

Kada sam dobio vaše radove iz Rumunjske, poredao sam ih, zažmurovao sam i...gledao. Ja sam to ne vidi vaša sela, ovo što sam sad doživio. Vidio sam one ograde drvene, tamo životinje neke. Mi imamo na dlanu sve, mi dobivamo sve to ne iz radova djece. Kao psiholozi u školi, kada dijete naslika sliku, oni znaju kakva je njihova situacija kući. A sada je 100 radova došlo iz Rumunjske.

Kad smo mi tamo u Njemačkoj, u Gradskoj galeriji, poredali na pod radove vaše djece, zajedno s radovima ostale djece, jedan njemački novinar koji je to vidio imenovao je svoj lanak: Kada se 1250 duga pretvoriti u more. To je bilo more duga.

Nj. Eks. Davor Vidiš (hrvatski veleposlanik u Rumunjskoj)

Ova izložba je meni vrlo draga jer spaja tri naše zajednice Hrvata. Jer od velike je važnosti, osim spajanja domovinske zajednice sa iseljenom zajednicom manjina Hrvata u inozemstvu, tako da se spajaju zajednice koje žive izvan Hrvatske, da zajedno dijele svoja iskustva i da pokušavaju na i rješenja za svoja pitanja i svoje probleme. Referat u se dalje na ovih pet lijepih poruka ovog natječaja. Prije svega je LJEPOTA PRIRODE. To je jedno lijepo okruženje u kojem se naši karađorjevski Hrvati nalaze - planinski dio Banata. Iza toga je LEGENDA. Legenda o Hrvatima u Karađorjevu zapravo nije legenda, to je stvarnost. To je naša ljepa, kratka i mala zajednica, koja ovdje jako dugo živi u jednoj skladnoj zajednici s većinskim narodom, s Rumunjima. O POVEZNICI govorio sam na po etku, govorit u o nadi, a naša nada ide u dva smjera. Prije svega da ova naša zajednica ostane i opstane ovdje. Izazovi su veliki. To su izazovi Austrije i Njemačke koji zovu na bolji život. Me utim, mi se nadamo, a ta se nuda odnosi na ovu državu, da će se ovdje živjeti bolje, da će kao u Hrvatskoj biti sve manje i manje smisla i potrebe i tražiti bolji život u nekim drugim državama Europske Unije. Ostalo je POMIRENJE i PRIJATELJSTVO. Ako bih sebe pitao koja riječ je tu viđena, to je pomirenje. Jer pomirenje i mir treba tamo gdje ga nije bilo. Ali ovdje je uvijek bilo mira i uvijek je bilo skladnih odnosa između dvije zajednice, na čemu se posebno zahvaljujem. Jer nije stvar samo pravnog okvira da li neka zajednica ima svoja prava, svoje zastupnike, stvar je toga da li vi svojemu susjedu druge narodnosti možete pozvoniti na vrata i pitati ga bilo što ili se njim družiti. Da li su ti "vrata do vrata" odnosi tako dobri da zapravo ne stvaraju probleme.

I, to je ovdje slučaj!

Tanja Cirba (načelnik opštine Lovas, Hrvatska)

Ovakva događanja, zapravo, svakodnevni život, odnosno, obogađuju ga. Događaj je zapravo u Lovasu, gdje smo naši veliku radost, pored brojnih gostiju iz Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske, po prvi put imali i drage nam goste iz Karađorjeva te zato smo se vrlo rado odazvali ovomo. Nama su ovakva događanja, i sa stajališta kulture, i sa stajališta obrazovanja izuzetno značajna no uvijek ima tu nešto što se krije u pozadini, a to su ova prijateljstva.

Mi smo s Karađorjevom već duže vrijeme u određenim kontaktima i ja se nadam da će ta veza postati sve intenzivnija! Koliko god mi bili pripadnici iste nacije, živimo u razliitim krajevima i u razliitim uvjetima, ali, radi toga, mislim da od karađorjevskih Hrvata imamo jako puno toga što naučiti. Osvrnuti se na samo jedan dio: na čin na koji ovi Hrvati, ovdje, uvaju svoju tradiciju, kulturu i običaje, odnosno sve ono što čini identitet jednog naroda. Koliko se tu pažnje, ljubavi i truda ulaže, mislim da je tu nešto što čini ponijeti sa sobom. Sve to pomalo, u ovo vrijeme globalizacije, nama u Hrvatskoj itekako fali, pa ovo je jako lijepo način kako se uči ono što čini jednog ovjeka.

Dr.sc. Ivan Tepeš (zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika)

Hrvatska matice iseljenika nastoji biti pokrovitelj i više projekata Hrvata izvan Hrvatske. Puno je projekata, ne možemo biti u svima, ali barem u većini njih.

Hrvati u Rumunjskoj su jedna specifična zajednica koja je nakon tolikih stotina godina uspjela opstati, unatoč velikom razmaku od matice nezemlje u odnosu na neke druge zajednice iz Mađarske ili nekih drugih zemalja koje samo jedna rijeka dijeli od Hrvatske te koje se lako održavaju. Ovdje, kod vas, je ta specifičnost, ta otpornost hrvatskog korpusa,

tako da je tu bilo bitno da se Hrvatska matica iseljenika ukljuši, kao što se ukljušivala i do sada i kako e se ukljušivati i u buduš nosti.

Specifišno za ovaj projekt je što on spaja djecu, Hrvate izvan Hrvatske, pretežno iz Europe. To je jako važno, jer djeca su buduš nost! Bez toga da im se od malih nogu usadi taj hrvatski identitet, nema buduš nosti. Naš posao u Hrvatskoj matici iseljenika bi bio uzaludan ako ne bi, upravo preko djece širili taj identitet i uvali ga, kao što se ovdje uva više od 700 godina i gdje se, minimalno, još toliko treba nastaviti.

Daniel Lucacela